

vor Flaade, vore Magasiner og alle de øvrige Interesser, som vi der have at værne. Jeg stemmer imidlertid ikke for Forslaget med noget Haab om, at denne Sag kan gennemføres. Jeg kan ikke forstaa, at Noget under de nuværende Forhold kan have det Haab, at Sagen kan gennemføres, men jeg stemmer som sagt for den, fordi jeg er enig med Forslaget i dets Hovedprinciper til Trods for, hvad jeg ellers kan have mod Enkelthederne.

Clausager: Jeg antager, at ethvert Medlem her i Thinget, hvad enten han er Ven eller Modstander af det foreliggende Forslag, ikke i noget Dieblit er i Tvivl om, hvilken Skjæbne Forslaget under vore nuværende politiske Forhold gaar i Møde i det andet Thing. Jeg har som en Følge deraf heller ikke fundet Anledning til at deltage i eller søge at øve nogen Indflydelse paa Forhandlingen netop under Henhyn til en saadan Skjæbne. Heller ikke i Dag skal jeg komme ind paa en videre Betragtning af Sagen, idet jeg jo gjentagne Gange før har havt Leilighed til at fremsætte for Thinget mit Standpunkt og min Betragtning af denne Sag; men jeg skal kun, da jeg har Ordet, kortelig omtale et Par Ytringer af den ærede Ordfører. Han gav nemlig den Forsikring, at der ikke var nogen Dødelig, der nu tænkte paa eller i en lang Arrække havde tænkt paa Indførelsen af en staaende Hær; men lidt efter forekom det mig, at han dog kom med en Slags Indrømmelse, idet han sagde, at det Høieste, den påtænkte Befæstning kunde medføre, var, at man nødtes til at holde noget mere Mandskab under Janerne, men, spode han til, det kunde i ethvert Fald kun kaldes et ganske lille Stridt hen i Retning af det før Omtalte. Nu vil jeg imidlertid tillade mig at gøre opmærksom paa, at man har en gammel og jeg tror gylben Regel, der siger, at man skal vogte sig meget nøie for det første Stridt paa en daarlig Livsbane; naar man først har gjort et Skridt, drager det jaare let andre efter sig, uden at man rigtig veed hvordan, og er man først kommet dertil, at man skal holde øvet Mandskab under Janerne, saa veed man ikke, om man ikke nogen Tid derefter kan komme lidt videre hen i Retning af staaende Hære. Den ærede Ordfører sagde saa lidt efter, at han gad nok vide, om der var noget Land i Verden, hvor Militarismen trænger sig mindre frem end her. Ja, deri kan han maaste have en Del Ret, men jeg vil saa i Modfætning dertil spørge: hvis den ærede Ordfører og hans nærmeste Meningsfæller paa det militære Omraade havde

ligesaa megen Raadighed, som de i hvert Fald tilhneladende have god Villie til at komme dybere ind paa Udviklingen af militære Sager, kunde saa den Tid ikke komme — jeg siger ikke lige strax, men f. Ex. i Løbet af en Menneftaalder eller to — da man kunde komme ret godt hen imod det, man kalder Militarisme? (Ordføreren: Maa jeg bede om Ordet.) Til den sidste ærede Taler skal jeg gøre den Bemærkning, at naar han fremhævede, at det vilde være Synd at kræve, at en lille Hær som vor skulde tage Kampen op uden at have nogen- somhelst Dækning eller nogetsomhelst Støttepunkt, se saa er dette jo selvfølgelig ogsaa forsaavidt meget rigtigt, men jeg vil dog ved Siden deraf ogsaa minde paa ham og andre ærede Medlemmer om, at jeg i Fjor under Sagens Behandling tillod mig at fremdrage en Udtalelse herom af en Mand, som jeg nok mener har Ret til at blive betegnet som en af Forsvarssagens varmeste Venner. Han skrev nemlig i et Blad, at han, og foruden ham mange flere, var nu kommen til at faae Diet op for, at den nuværende Regjering var en absolut Hindring for, at der overhovedet kunde blive begyndt paa eller foretaget Nogetsomhelst i Retning af vort Forsvar. Jeg drifter mig da til at mene, at naar en varm Ven af Forsvarsvæsenets Udvikling bruger en saadan Udtalelse, saa kan der ikke være saa overmaade megen Tvivl om, hvor den største Del af Skylden ligger for, at der ikke bliver gjort Noget. Jeg er temmelig vis paa, at Rigtigheden af den af mig fremhævede Udtalelse om, at Regjeringen er en absolut Hindring for Forsvarsvæsenets Ordning, efterhaanden er blevet saa indlysende, at jeg endogsaa næsten er tilbøielig til at mene, at neppe noget Medlem her i Salen for Alvor kan falde paa at bestride den. Jeg stemmer naturligvis mod dette og det nærmest følgende Forslag, ikke fordi jeg Intet vil have gjort — i den Henseende kan jeg samstemme med den ærede Sekretær (Madsen) — men fordi jeg, som sagt, dels anser dem som frugtesløse i Dieblifket, dels ogsaa selvfølgelig, fordi den tilstgæde Befæstningsplan af København afgjort strider mod min Overbevisning.

Madsen: Den ærede Ordfører har gjort adskillige Bemærkninger imod det, jeg har sagt; jeg vilde gjerne forsøge paa at modbevise hans Ytringer, i alt Fald en Del af dem. Han gav mig det Raad, at jeg ikke skulde befatte mig med Tal, men det Raad kan jeg ikke følge. Jeg tror, at jeg saa nogenlunde kan omgaaes med Tal, og jeg tog heller ikke Feil i dette Tilfælde. Naar han